

ЗАКОН

О ПОТВРЂИВАЊУ СПОРАЗУМА ИЗМЕЂУ ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ И ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ ТУРСКЕ О БОРБИ ПРОТИВ НЕДОЗВОЉЕНЕ ТРГОВИНЕ КУЛТУРНИМ ДОБРИМА

Члан 1.

Потврђује се Споразум између Владе Републике Србије и Владе Републике Турске о борби против недозвољене трговине културним добрима, потписан 16. јуна 2022. године у Београду, у оригиналу на српском, турском и енглеском језику.

Члан 2.

Текст Споразума између Владе Републике Србије и Владе Републике Турске о борби против недозвољене трговине културним добрима, у оригиналу на српском језику гласи:

СПОРАЗУМ
ИЗМЕЂУ ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ
И ВЛАДЕ РЕПУБЛИКЕ ТУРСКЕ
О БОРБИ ПРОТИВ НЕДОЗВОЉЕНЕ ТРГОВИНЕ КУЛТУРНИМ ДОБРИМА

Влада Републике Србије и Влада Републике Турске, у даљем тексту „Страна“ појединачно и заједнички „Стране“,

у сагласности са Споразумом између Савезне владе Савезне Републике Југославије и Владе Републике Турске о сарадњи у области образовања, науке, културе и спорта, потписаним 2002. године и Протоколом о сарадњи у области културе између Министарства културе и информисања Републике Србије и Министарства културе и туризма Републике Турске, потписаним 19. фебруара 2009. године у Коџаелију,

у складу са обавезама, принципима и стандардима који су успостављени Унесковом Конвенцијом о мерама за забрану и спречавање недозвољеног увоза, извоза и преноса својине културних добара из 1970. године,

у складу са принципима других међународних споразума у области заштите културног наслеђа којих су Република Србија и Република Турска потписнице,

препознајући да њихова појединачна културна наслеђа јесу јединствена и да су стога њихова постојећа заштита, конзервација и очување и њихов повраћај и реституција када су недозвољено извезени приоритетни задаци за обе државе,

имајући у виду да крађа, незаконита ископавања и недозвољени увоз, извоз или пренос власништва над културним добрима представљају озбиљну претњу за културно наслеђе човечанства,

узимајући у обзир изузетну важност унапређења билатералне сарадње у области заштите културних добара,

са циљем развијања сарадње на пољу спречавања крађе, незаконитих ископавања, недозвољеног увоза, извоза или преноса власништва културних добара, као и промоције њиховог повраћаја или реституције,

свесне чињенице да је развијање билатералне сарадње ефикасно средство за очување културног наслеђа

Споразумеле су се о следећем:

Члан 1.

Циљ овог Споразума је успостављање механизма сарадње између Страна ради спречавања недозвољеног увоза, извоза и преноса власништва културних добара, дефинисаних и заштићених националним законима двеју земаља и међународним конвенцијама;

Споразум успоставља основу и методе за идентификацију, заштиту, очување, повраћај и реституцију културних добара између Страна, као и за узајамне мере за спречавање крађе, незаконитих ископавања, недозвољеног увоза, извоза и преноса власништва.

Члан 2.

Стране су сагласне да ће се појам културног добра Републике Србије дефинисати у складу са законима Републике Србије, а појам културног добра Републике Турске у складу са законима Републике Турске.

У случају спорова који се тичу примене или тумачења одредби закона двеју земаља у вези са питањима регулисаним овим Споразумом, Стране су сагласне да ће их решити мирним путем кроз консултације и директне преговоре.

Члан 3.

Стране су сагласне да у циљу заједничке борбе против недозвољене трговине културним добрима

а. Усвоје превентивне и корективне мере у складу са националним законима Страна о крађи, незаконитом ископавању и недозвољеном увозу и извозу, и преносу власништва, и Унесковом Конвенцијом о мерама за забрану и спречавање недозвољеног увоза, извоза и преноса својине културних добара усвојеном у Паризу 14. новембра 1970. године,

б. Помажу једна другој у идентификацији и повраћају културних добара недозвољено изнетих са територије Страна, у мери у којој повраћај није у супротности са унутрашњим законодавством државе у којој се добро налази.

Члан 4.

Стране ће олакшати рад институција друге Стране у питањима њихове искључиве надлежности која се тичу сарадње органа националне безбедности, царина и органа за пружање правне помоћи који раде у области борбе против недозвољене трговине културним добрима.

Члан 5.

Као гаранција ефикасности у постизању циљева овог Споразума, и размене информација и процедура, Министарство културе и информисања за Републику Србију, и Министарство културе и туризма за Републику Турску су одређени као координациона тела.

Координациона тела могу сарађивати директно у оквиру својих појединачних овлашћења и важећих националних закона, ради постизања сврхе овог Споразума.

Координациона тела периодично врше надзор над применом и испуњењем овог Споразума и предлажу измене истог када је то неопходно.

Одређена координациона тела сваке од Страна ће сарађивати са другим државним органима у циљу испуњења циљева овог Споразума.

Члан 6.

Стране су сагласне да је једна од сврха овог Споразума подстицање размене информација између Страна о следећим темама:

а. Законима и другим прописима који регулишу заштиту културних добара, посебно у погледу спречавања крађе, незаконитих ископавања и недозвољеног увоза, извоза или преноса власништва и промоције повраћаја или реституције, као и о релевантној политици и мерама које су разрадили надлежни органи,

б. Културним добрима чији је извоз забрањен,

ц. Дозволама за извоз културних добара, као и добара која уживају претходну заштиту (предмети од уметничког, историјског и археолошког значаја),

д. Институцијама и организацијама задуженим за заштиту и очување културних добара,

е. Случајевима крађе, незаконитих ископавања и недозвољеног увоза, извоза или преноса власништва над културним добрима,

Стране ће размењивати и све друге информације које сматрају неопходним у складу са одредбама овог Споразума.

Претходно наведене информације ће се редовно ажурирати, током времена, и Стране ће их користити искључиво у питањима обухваћеним овим Споразумом и чуваће их као поверљиве.

Члан 7.

Стране ће подстицати размену и обуку особља укљученог у спречавање крађе, незаконитих ископавања и недозвољеног увоза, извоза или преноса власништва над културним добрима, као и у повраћају или реституцији културних добара, посебно на пољима администрације културних добара, каталогизације и контроле тржишта културних добара, управљања увозом и извозом предмета културе, легислативе и израде закона, прикупљања информација и координације у међународним односима.

Стране ће такође подстицати размену посета и искустава, као и програма обука између специјализованих истражних структура, у складу са својим прописима и одговарајућим прописима који се тичу међународне полицијске сарадње.

Члан 8.

У циљу примене овог Споразума, Стране ће побољшати координацију и даље унапређење својих система праћења извоза и увоза културних добара, као и система за комуникацију о украденим културним добрима.

Члан 9.

Стране могу, путем консултација, координирати своје ставове о мултилатералним пословима који се тичу спречавања крађе, незаконитих ископавања и недозвољеног увоза, извоза, преноса власништва и повраћаја или реституције културних добара.

Стране ће настојати да укључе друге земље у напоре за спречавање крађе, незаконитих ископавања и незаконитог увоза, извоза, преноса власништва и повраћаја или реституције културних добара, такође потписивањем билатералних или мултилатералних споразума сличних овом Споразуму.

Стране ће ојачати сарадњу у циљу даљег подизања свести шире јавности, музеја и других културних субјеката о претњама које произилазе из крађе, незаконитих ископавања и недозвољеног увоза, извоза или преноса власништва културних добара као и о значају повраћаја или реституције културних добара. Стране ће такође продубити своју сарадњу унутар релевантних међународних организација.

Стране ће се узајамно информисати, у мери у којој то омогућавају правила која се односе на поверљивост поступака, о културним добрима која се илегално појављују на међународном тржишту, а која су повезана са Странама и размењиваће информације у вези са проценом, регистрацијом, повраћајем и реституцијом изгубљених културних добара Страна, када се спроводу релевантна истраживања и истраге. У такве сврхе, они ће искористити своје надлежне специјализоване истражне структуре, у складу са својим релевантним прописима.

Члан 10.

На хитни захтев за повраћај једне од Страна, који се упућује званичним дипломатским путем, друга Страна ће предузети неопходна правна средства за заплону и повраћај било ког културног добра украденог, недозвољено извезеног или пренетог са територије Стране која захтева повраћај, у складу са прописима важећег националног законодавства и међународним уговорима.

Трошкове настале враћањем горе наведених добара сноси Страна која је поднела захтев.

ЗАВРШНЕ ОДРЕДБЕ

Члан 11.

Овај Споразум ступа на снагу даном пријема последњег писаног обавештења дипломатским путем којим се Стране узајамно обавештавају о завршетку својих унутрашњих законских процедура неопходних за ступање на снагу Споразума.

Овај Споразум остаје на снази током 5 (пет) година. Он ће се аутоматски обнављати на узастопне периоде од наредних 5 (пет) година, осим ако једна од Страна писаним обавештењем, дипломатским путем, не обавести другу Страну о својој намери да не продужи Споразум 6 (шест) месеци пре истека његовог важења.

Било која Страна може отказати Споразум у било ком тренутку, достављањем писаног обавештења другој Страни. У том случају, Споразум престаје да важи 6 (шест) месеци од датума пријема обавештења.

Члан 12.

Овај Споразум може се изменити и допунити уз обострану писану сагласност страна у било ком тренутку. Измене и допуне ступају на снагу у складу са процедуром прописаном у члану 11. овог Споразума.

Члан 13

Спорови који могу проистећи из тумачења или примене овог Споразума решавају се међусобним преговорима односно консултацијама између Страна.

Члан 14.

Ниједна одредба овог Споразума неће утицати на права и обавезе Страна које проистичу из других међународних споразума чије су потписнице једна или друга Страна.

Измене и допуне овог Споразума или престанак његовог важења неће имати никакав утицај на окончање заједничких пројеката отпочетих у оквиру овог споразума, а који нису завршени у периоду док је Споразум био на снази, осим ако се Стране другачије не споразумеју.

Састављено у Београду дана 16. јуна 2022. у два оригинална примерка, сваки на српском, турском и енглеском језику, при чему су сви текстови подједнако веродостојни. У случају неслагања у тумачењу одредаба овог Споразума, енглески текст ће имати предност.

<p>ЗА ВЛАДУ РЕПУБЛИКЕ СРБИЈЕ</p> <hr/> <p>Маја ГОЈКОВИЋ</p> <p>Потпредседница Владе и</p> <p>министар културе и информисања</p>	<p>ЗА ВЛАДУ РЕПУБЛИКЕ ТУРСКЕ</p> <hr/> <p>Мевлут ЧАВОШОГЛУ</p> <p>Министар спољних послова</p>
---	--

Члан 3.

Овај закон ступа на снагу осмог дана од дана објављивања у „Службеном гласнику Републике Србије – Међународни уговори”.

ОБРАЗЛОЖЕЊЕ

1. Уставни основ за доношење Закона

Уставни основ за доношење Закона о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Владе Републике Турске о борби против недозвољене трговине културним добрима, садржан је у члану 99. став 1. тачка 4. Устава Републике Србије, којим је прописано да Република Србија потврђује међународне уговоре када је законом предвиђена обавеза њиховог потврђивања.

2. Разлози за потврђивање Споразума

Односи са Републиком Турском из делокруга надлежности Министарства културе могу се окарактерисати као динамични и конструктивни, имајући у виду пријатељске односе две државе, а засновани су на обостраном интересу да се постојећа сарадња у области културе и кинематографије двеју земаља додатно унапреди и подигне на виши ниво.

Узимајући у обзир изузетну важност унапређења билатералне сарадње између Републике Србије и Републике Турске у области заштите културних добара, као и да међународна сарадња у великој мери доприноси ефикасној заштити културног наслеђа, Споразумом се детаљније регулише сарадња на пољу спречавања крађе, незаконитих ископавања, недозвољеног увоза, извоза или преноса власништва културних добара, као и промоције њиховог повраћаја или реституције и самим тим представља основ за развој сарадње у овој области на међудржавном нивоу, али и за јачање сарадње у оквиру међународних организација као што је Унеско.

Споразум је у сагласности са Споразумом између Савезне владе Савезне Републике Југославије и Владе Републике Турске о сарадњи у области образовања, науке, културе и спорта, потписаним 2002. године („Службени лист СРЈ – Међународни уговори”, број 3/2003) и Протоколом о сарадњи у области културе између Министарства културе и информисања Републике Србије и Министарства културе и туризма Републике Турске, потписаним 19. фебруара 2009. године, који предвиђају сарадњу између две земље у области борбе против илегалне трговине културним добрима. Закључивањем Споразума омогућено је даље унапређење и подизање на виши ниво сарадње у овој области.

Потврђивање Споразума допринеће унапређењу и додатном јачању културних односа између Републике Србије и Републике Турске, као и продубљивању пријатељских односа две државе. Споразум ће допринети и бољој имплементацији Унескове Конвенције о мерама за забрану и спречавање недозвољеног увоза, извоза и преноса својине културних добара из 1970. године („Службени лист СФРЈ” - Међународни уговори, број 50/73), чије су потписнице Република Србија и Република Турска.

3. Финансијске обавезе које настају извршавањем Споразума

Извршавањем Споразума не настају директне финансијске обавезе за Републику Србију.

4. Процена потребних финансијских средстава за извршавања Споразума

Имајући у виду да су Споразумом предвиђене акције и активности у надлежности Министарства културе, финансијска средства за њихову реализацију у износу – 500.000,00 динара (по години), у складу са билансним могућностима, биће планирана у буџету Министарства културе за 2024, 2025. и 2026. годину, док су за текућу 2023. годину финансијска средства планирана у износу од 500.000,00 динара.

Приликом израде предлога финансијског плана за наредне године примене и извршења Споразума, водиће се рачуна да се у оквиру лимита који за сваког буџетског корисника утврђује Министарство финансија, планирају финансијска средства и за ове намене.

5. Разлози за доношење закона по хитном поступку

Предлаже се да се Закон о потврђивању Споразума између Владе Републике Србије и Владе Републике Турске о борби против недозвољене трговине културним добрима донесе по хитном поступку у складу са чланом 167. Пословника Народне скупштине („Службени гласник РС”, број 20/12 – пречишћен текст) ради испуњења међународних обавеза Републике Србије, а посебно имајући у виду значај потврђивања Споразума за унапређење и додатно јачање културних односа између Републике Србије и Републике Турске, као и укупних билатералних односа две државе.